

Tarkistus 4**Manfred Weber, Simon Busuttil, Kinga Gál**

PPE-ryhmän puolesta

Mietintö**A7-0383/2012****Monika Flašíková Beňová**

Perusoikeuksien tilanne Euroopan unionissa (2010–2011)

2011/2069(INI)

Vaihtoehtoinen päätöslauselmaesitys (työjärjestyksen 157 artiklan 4 kohta) päätöslauselmaesitykselle, joka ei liity lainsäädäntöön, A7-0383/2012**Euroopan parlamentin päätöslauselma perusoikeuksien tilanteesta Euroopan unionissa (2010–2011)***Euroopan parlamentti, joka*

- ottaa huomioon Euroopan unionista tehdyn sopimuksen ja sen asiaa koskevat artiklat,
- ottaa huomioon 7. joulukuuta 2000 allekirjoitetun Euroopan unionin perusoikeuskirjan ("perusoikeuskirja"), josta annettiin juhlallinen julistus 12. joulukuuta 2007 Strasbourgissa,
- ottaa huomioon komission julkaiseman Euroopan unionin strategian perusoikeuskirjan panemiseksi tehokkaasti täytäntöön (COM(2010)0573), toimintaohjeet perusoikeuksien huomioon ottamisesta komission vaikutustenarvioinneissa ("Operational Guidance on taking account of Fundamental Rights in Commission Impact Assessments") (SEC(2011)0567) sekä EU:n perusoikeuskirjan soveltamista koskevat komission kertomukset vuosilta 2010 ja 2011 (COM(2011)0160 ja COM(2012)0169),
- ottaa huomioon vuonna 2011 annetut neuvoston päätelmät neuvoston toimista ja aloitteista Euroopan unionin perusoikeuskirjan panemiseksi täytäntöön sekä neuvoston suuntaviivat menettelyvaiheista perusoikeuksien mukaisuuden tarkistamiseksi neuvoston valmisteluelimissä¹,
- ottaa huomioon Euroopan unionin tuomioistuimen ja Euroopan ihmisoikeustuomioistuimen päätökset ja oikeuskäytännön sekä kansallisten perustuslakituomioistuinten oikeuskäytännön, jossa tukeudutaan perusoikeuskirjaan myös kansallisen lainsäädännön tulkinnassa,
- ottaa huomioon kaikki Euroopan neuvoston ja Yhdistyneiden kansakuntien yleissopimukset ja suositukset, joissa kaikki jäsenvaltiot ovat osapuolina, sekä Euroopan neuvoston parlamentaarisen yleiskokouksen ja ihmisoikeusvaltuutetun raportit ihmisoikeustilanteesta,

¹ Neuvoston asiakirja 10140/11, 18. toukokuuta 2011.

- ottaa huomioon Euroopan unionin perusoikeusviraston toimintakertomukset, vuosikertomukset ja tutkimukset,
 - ottaa huomioon päätöslauselmansa perus- ja ihmisoikeuksista, vähemmistöjen suojelusta ja syrjinnän vastaisista politiikoista,
 - ottaa huomioon työjärjestyksen 48 artiklan,
- A. ottaa huomioon, että Euroopan unionista tehdyn sopimuksen (SEU) 2 artiklan mukaan unionin perustana ovat jakamattomat ja yleismaailmalliset arvot, joita ovat ihmisarvon kunnioittaminen, vapaus, kansanvalta, tasa-arvo, oikeusvaltio ja ihmisoikeuksien kunnioittaminen, vähemmistöihin kuuluvien oikeudet mukaan luettuina; ottaa huomioon, että nämä ovat jäsenvaltioille yhteisiä arvoja yhteiskunnassa, jolle on ominaista moniarvoisuus, syrjimättömyys, suvaitsevaisuus, oikeudenmukaisuus, yhteisvastuu sekä naisten ja miesten tasa-arvo;
- B. ottaa huomioon, että SEU:n 6 artiklan 3 kohdassa vahvistetaan, että "ihmisoikeuksien ja perusvapauksien suojaamiseksi tehdystä eurooppalaisesta yleissopimuksessa taatut ja jäsenvaltioiden yhteisestä valtiosääntöperinteestä johtuvat perusoikeudet ovat yleisiä periaatteina osa unionin oikeutta";
- C. toteaa, että Lissabonin sopimuksen voimaantulon myötä perusoikeuskirja sitoo oikeudellisesti unionin toimielimiä, elimiä ja virastoja sekä jäsenvaltioita unionin lainsäädännön täytäntöönpanossa;
- D. ottaa huomioon, että EU:sta on tullut vapauden, perusoikeuksien, demokratian ja oikeusvaltion symboli miljoonille ihmisille unionin ulkopuolella, ja katsoo, että aitoa perusoikeuskulttuuria on kehitettävä, edistettävä ja lujitettava unionin toimielimissä ja jäsenvaltioissa;
- E. ottaa huomioon, että ehdokasvaltioita Kööpenhaminan arviointiperusteiden mukaisesti sitovat velvoitteet eivät ole pelkästään ennen liittymistä voimassa olevia perusvaatimuksia vaan niitä on sovellettava myös maan Euroopan unioniin liittymisen jälkeen SEU:n 2 artiklan nojalla; katsookin, että kaikkia jäsenvaltioita olisi arvioitava jatkuvasti, jotta varmistetaan niiden sitoutuminen EU:n perusarvojen eli demokratian, oikeusvaltion, ihmisoikeuksien kunnioittamisen ja vähemmistöjen suojelun noudattamiseen;

Yleiset suositukset

1. kannustaa komissiota ja jäsenvaltioita tiivistämään yhteistyötään muun muassa Euroopan parlamentin ja kansallisten parlamenttien kanssa, jotta voidaan parantaa unionin ihmisoikeuslainsäädännön täytäntöönpanoa; kehottaa tiivistämään yhteistyötä unionin toimielinten ja muiden kansainvälisten elinten välillä ja erityisesti Euroopan neuvoston kanssa; panee tyytyväisenä merkille komission ehdotuksen, jonka mukaan olisi otettava käyttöön EU-ohjauksijaksoon sisältyvä kaikki jäsenvaltiot kattava oikeutta, oikeusvaltiota, demokratiaa ja perusoikeuksia koskeva pysyvä tulostaulu;
2. suosittelee, että parlamentti, komissio ja neuvosto tunnustavat sellaisten myönteisten velvoitteiden olemassaolon, joilla suojellaan ja edistetään ihmisoikeuksia; korostaa, että

perusoikeuksien ja -vapauksien kunnioittaminen edellyttää toimien toteuttamista eri tasoilla; painottaa alue- ja paikallisviranomaisten, kansalaisjärjestöjen ja kansalaisyhteiskunnan osuutta ja pyytää komissiota ja neuvostoa parantamaan yhteistyötään näiden toimijoiden kanssa;

3. muistuttaa unionin toimielimiä ja jäsenvaltioita, että niiden on noudatettava perusvapauksien ja -oikeuksien kunnioittamista koskevia velvoitteitaan; toteaa, että osallistumalla kansainvälisiin sopimuksiin, joilla suojellaan ja edistetään ihmisoikeuksia, voidaan vain vahvistaa perusoikeuksien suojelua EU:ssa;
4. kehottaa unionin toimielimiä ja jäsenvaltioita takaamaan sananvapautta ja tiedonvälityksen vapautta koskevan perusoikeuden sekä tiedotusvälineiden vapauden ja moniarvoisuuden ja kunnioittamaan, suojelemaan ja edistämään näitä oikeuksia; edellyttää myös, etteivät ne käytä tai kehitä näiden vapauksien toteutumista estäviä mekanismeja;
5. panee tyytyväisenä merkille toimet, joita komissio on toteuttanut varmistaakseen, että sen säädösehdotukset ovat perusoikeuskirjan mukaisia; toteaa kuitenkin, että parantamisen varaa on; kehottaa komissiota ryhtymään konkreettisiin toimiin varmistaakseen, että sen ehdotusten yhteensopivuus perusoikeuskirjan kanssa tarkistetaan ja että sen unionin lainsäädännön täytäntöönpanoa koskevissa arviointikertomuksissa sekä unionin lainsäädännön soveltamisen seurantaan koskevassa vuosikertomuksessa käsitellään järjestelmällisesti perusoikeuksiin kohdistuvia vaikutuksia, jotka johtuvat unionin lainsäädännöstä ja sen täytäntöönpanosta jäsenvaltioissa;
6. esittää, että komission ja jäsenvaltioiden välisen vuoropuhelun ja EU:n erillisvirastojen toiminnan olisi oltava avoimempaa, kun on kyse unionin kansalaisten perusoikeuksista ja eduista; kehottaa komissiota myös käynnistämään puolueettomia tutkimuksia ja nostamaan rikkomuskanteen, mikäli siihen on perusteita, jotta voidaan välttää kahdenlaisten arviointiperusteiden soveltaminen siinä tapauksessa, että jäsenvaltio rikkoo perusoikeuskirjassa vahvistettuja oikeuksia EU:n lainsäädännön täytäntöönpanossa;
7. kehottaa komissiota – ja neuvostoa, kun se tekee lainsäädäntöaloitteita – hyödyntämään perusoikeusviraston riippumatonta ulkoista asiantuntemusta ja pyytää neuvostoa sisällyttämään poliisiyhteistyön ja rikosasioissa tehtävän oikeudellisen yhteistyön viraston seuraavaan monivuotiseen toimintakehykseen;
8. ehdottaa, että komission olisi esille tulleista esteistä huolimatta saatettava mahdollisimman pian päätökseen menettely, jonka myötä EU liittyy Euroopan ihmisoikeussopimukseen, koska se tarjoaa lisämekanismien unionin kansalaisten ihmisoikeuksien täytäntöönpanoa varten;
9. kehottaa jäsenvaltioita ottamaan käyttöön yhteisön säännöstyössä jo olevat välineet ja harkitsemaan uudelleen osallistumattomuuslausekkeita, jotka saattavat vaikuttaa jäsenvaltioiden kansalaisten oikeuksiin;

Syrjintä

10. painottaa, että ihmisarvoa, yhdenvertaisuutta lain edessä ja kaikenlaisen syrjinnän kieltoa koskevat periaatteet kuuluvat demokraattisen yhteiskunnan perustuksiin; kehottaa

jäsenvaltioita hyväksymään kansallisen lainsäädäntökehyksen, jolla puututaan kaikenlaiseen syrjintään ja taataan voimassa olevan EU:n oikeuskehyksen tehokas täytäntöönpano;

11. kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita torjumaan tehokkaasti romanien syrjäytymistä kehittämällä yhdenmukaisia politiikkoja ja panemalla täytäntöön strategioissa esitetyt toimenpiteet yhteistyössä romaniväestön edustajien kanssa sekä varmistamaan heidän täysimääräinen osallistumisensa yhteisöihinsä vaikuttavien hankkeiden hallinnointiin, seurantaan ja arviointiin; kehottaa myös arvioimaan romanien integroimiseksi toteutettavien strategioiden taloudellista toteuttamiskelpoisuutta ja kestävyyttä ja osoittamaan tähän tarkoitukseen riittävästi talousarviovaroja;
12. kehottaa jäsenvaltioita varmistamaan, että niiden oikeusjärjestelmässä taataan, ettei tunnustettuun kansalliseen vähemmistöön kuuluvia henkilöitä syrjitä, sekä toteuttamaan tarvittaessa asianmukaisia toimenpiteitä edistääkseen tosiasiallista yhdenvertaisuutta asiaa koskevien kansainvälisten normien ja hyvien käytäntöjen, kuten kansallisten vähemmistöjen suojelua koskevan Euroopan neuvoston puiteyleissopimuksen, pohjalta;
13. kehottaa EU:ta ja jäsenvaltioita tehostamaan toimiaan vuosia 2011–2020 koskevan Euroopan tasa-arvosopimuksen tavoitteiden saavuttamiseksi ja ryhtymään toimiin sukupuolten välisten palkkaerojen, ammattialojen eriytymisen ja kaikenlaisen naisiin kohdistuvan väkivallan torjumiseksi; huomauttaa, että voimassa olevasta syrjinnänvastaisesta lainsäädännöstä huolimatta naisia syrjitään edelleen monilla jokapäiväisen elämän aloilla; kehottaa jäsenvaltioita toteuttamaan toimia, joiden avulla kaikkien sukupolvien naisten olisi helpompi sovittaa yhteen perhe- ja työelämä;
14. kehottaa laatimaan EU:n laajuisen strategian naisiin kohdistuvan väkivallan lopettamiseksi maaliskuussa 2010 annettujen neuvoston päätelmien mukaisesti ja toteaa, että strategian olisi katettava oikeudellisesti sitovat välineet ja tiedotustoimet;
15. kehottaa jäsenvaltioita panemaan täytäntöön neuvoston puitepäätöksen rasismien ja muukalaisvihan tiettyjen muotojen ja ilmentymien torjumisesta, puuttamaan syrjintään, varmistamaan vihapuheiden ja viharikosten tutkimisen, kieltämään rikoslaissa kaikenlaisen yllytyksen vihaan muun muassa seksuaalisen suuntautumisen perusteella sekä varmistamaan tehokkaan suojelun rasismia, juutalaisvastaisuutta, romanivastaisuutta, islaminvastaisuutta, muukalaisvihaa ja homofobiaa vastaan ja huolehtimaan siitä, että uhreille tarjotaan asianmukaista apua;
16. pitää myönteisenä päätöstä vuoden 2012 julistamisesta aktiivisen ikääntymisen ja sukupolvien välisen solidaarisuuden eurooppalaiseksi teemavuodeksi; kehottaa jäsenvaltioita tunnustamaan ikääntyneiden henkilöiden oikeudet ja kunnioittamaan niitä, jotta he voivat nauttia ihmisarvoisesta ja laadukkaasta elämästä, sekä torjumaan ikään perustuvaa syrjintää työssä;
17. kehottaa jäsenvaltioita torjumaan vammaisiin henkilöihin kohdistuvaa syrjintää erityisesti työmarkkinoille integroitumisen yhteydessä; kehottaa pyrkimään päätöslauselmiensa pohjalta innovatiiviseen ratkaisuun tiedotuksen ja viestinnän esteettömyyttä ja saavutettavuutta koskevassa ongelmassa, joka koskee kuurojen ja kuulovammaisten kansalaisten oikeutta pitää yhteyttä EU:n toimielimiin ja osallistua niiden kokouksiin;

18. katsoo, että äärimmäinen köyhyys loukkaa perusoikeuksia ja että sille on ominaista toinen toistaan vahvistavien perusoikeusloukkausten kertyminen, jolloin kyseiset henkilöt ajautuvat noidankehään;

Tietosuoja

19. vahvistaa, että henkilötietoja koskeva itsemääräämisoikeus ja yksityisyyden suoja kuuluvat ihmisten persoonan, ihmisarvon ja vapauden perustekijöihin;
20. painottaa, että EU:n tietosuojajärjestelmän uudistuksen olisi lisättävä avoimuutta ja tietoisuutta tietosuojaoikeuksista sekä tehostettava oikeussuojakeinoja ja seuraamuksia; painottaa, että nykyisten normien heikentäminen ja kansallisen toimivallan vähentäminen ei tule kysymykseen;

Maahanmuuttajat ja pakolaiset

21. painottaa pakolaisten ja maahanmuuttajien oikeuksien suojelun merkitystä ja kehottaa jäsenvaltioita keskittymään tehokkaan laillista maahanmuuttoa koskevan politiikan kehittämiseen; korostaa, että olisi kiinnitettävä erityistä huomiota maahanmuuttajanaisiin ja -lapsiin sekä erityisen haavoittuvassa asemassa oleviin lapsiin;
22. kehottaa jäsenvaltioita varmistamaan, että Euroopan yhteinen turvapaikkajärjestelmä saadaan toteutettua suunnitellusti;
23. painottaa olevansa sitoutunut varmistamaan EU:n oikeus- ja sisäasioiden alalla toimivien virastojen ja erityisesti Europolin, Frontexin, Euroopan poliisiakatemian, Eurojustin sekä laaja-alaisen tietojärjestelmien operatiivisesta hallinnoinnista vastaavan viraston täyden parlamentaarisen valvonnan;

Lapsen oikeudet

24. kehottaa kaikkia EU:n toimielimiä ja jäsenvaltioita vastaamaan tehokkaasti haasteisiin, jotka koskevat muun muassa lasten huoltajuuden poistamista toiselta tai molemmilta vanhemmilta, kadonneita lapsia, lasten seksuaalista hyväksikäyttöä ja lapsipornografiaa, ilman huoltajaa olevien maahanmuuttajalasten suojelua, laitoshoidossa olevien vammaisten lasten tilannetta sekä perheväkivallasta tai työhön liittyvästä hyväksikäytöstä kärsivien lasten suojelua;
25. panee tyytyväisenä merkille komission julkaiseman lapsen oikeuksia koskevan EU:n toimintasuunnitelman ja komission toimet lapsen oikeuksien kunnioittamisen ja edistämisen varmistamiseksi oikeudellisissa menettelyissä sekä pitää myönteisenä, että rikosten uhreja koskevalla direktiivillä varmistetaan lasten korkeatasoinen suojelu haavoittuvassa asemassa olevina uhreina; pitää kuitenkin valitettavana, että toimintasuunnitelmassa ei tuoda selvästi esiin molempien vanhempien ensisijaista vastuuta lastensa hyvinvoinnista ja lapsen oikeuksista;
26. kehottaa EU:n toimielimiä ja kaikkia jäsenvaltioita laatimaan toimintapolitiikkoja, joilla edistetään lasten asemaa erityisesti suhteessa oikeusjärjestelmään, opetusalaan ja tietosuojaan; muistuttaa, että EU:n ja sen jäsenvaltioiden on otettava huomioon

vanhempien, holhoojien tai muiden lapsesta oikeudellisesti vastuussa olevien henkilöiden oikeudet ja velvollisuudet;

Uhrien oikeudet ja oikeussuojan saatavuus

27. panee tyytyväisenä merkille neuvoston hyväksymän etenemissuunnitelman uhrien oikeuksien ja heidän suojelunsa vahvistamiseksi ja komission ehdotuksen uhreja koskevasta lainsäädäntöpaketistä, joka koskee erityisesti lapsiuhrien ja terrorismin uhrien tarpeita; kehottaa jäsenvaltioita myöntämään varoja rikoksien uhreille tarjottavia palveluja varten;
28. suhtautuu myönteisesti ihmiskaupan hävittämiseen tähtäävään EU:n strategiaan vuosiksi 2012–2016 ja EU:n ihmiskaupan torjunnan koordinaattorin toteuttamiin toimiin; muistuttaa, että neuvoston direktiivi 2004/81/EY ja direktiivi 2009/52/EY ovat hyödyllisiä välineitä ihmiskaupan uhrien suojelemiseen ja ne olisi pantava kokonaisuudessaan täytäntöön; kehottaa jäsenvaltioita toteuttamaan asianmukaisia toimenpiteitä ihmiskaupan uhrien oikeuksien asianmukaisen suojelun ja edistämisen varmistamiseksi;
29. kehottaa jäsenvaltioita varmistamaan, että muussa kuin omassa jäsenvaltiossaan asuville EU:n kansalaisille tiedotetaan tehokkaasti heidän oikeuksistaan, sekä parantamaan tiedotusjärjestelmiään, erityisesti tiedotusta oikeussuojan saatavuudesta ja oikeudesta oikeudelliseen edustajaan;
30. kehottaa jäsenvaltioita puuttumaan jäljellä oleviin esteisiin, kuten määräaikoihin, oikeudelliseen asemaan, oikeudenkäyntien pituuteen, oikeudenkäyntikuluihin ja muotomääräyksiin; korostaa, että sekä Euroopan ihmisoikeustuomioistuin että Euroopan unionin tuomioistuin ovat tuoneet esiin oikeussuojan saatavuuden esteitä, joita ovat muun muassa oikeudenkäyntien pituus ja tehokkaiden oikeussuojakeinojen puute, sekä painottaneet oikeutta oikeudenmukaiseen oikeudenkäyntiin;

Kansalaisuus

31. kehottaa jäsenvaltioita käynnistämään tiedotuskampanjoita, joissa EU:n kansalaisille annetaan tietoa heidän äänioikeudestaan ja vaalikelpoisuudestaan; vaatii, että kaikissa jäsenvaltioissa on tehtävä vaalimenettelyihin tarpeellisia uudistuksia aktiivisen Euroopan unionin kansalaisuuden edistämiseksi; kehottaa jäsenvaltioita kannustamaan kansalaisia osallistumaan aktiivisesti kansalaisaloitteiden välityksellä sekä harjoittamaan vetoamusoikeuttaan ja oikeuttaan esittää Euroopan oikeusasiamiehelle kanteluita;
32. arvostelee voimakkaasti ehdotuksia Schengen-alueen rajavalvonnan palauttamisesta, sillä se vaarantaisi vapaan liikkuvuuden EU:n alueella sekä Schengen-yhteistyön toimivuuden;
33. kehottaa puhemiestä välittämään tämän päätöslauselman Eurooppa-neuvostolle, neuvostolle, komissiolle, jäsenvaltioiden ja ehdokasvaltioiden hallituksille ja parlamenteille, Yhdistyneille kansakunnille, Euroopan neuvostolle sekä Euroopan turvallisuus- ja yhteistyöjärjestölle.

Or. en

